

הספר מרן הראשון לציון שליט"א בהלוויית הצדיק המקובל רבי נסים מויאל זצוק"ל

יום ב' ו' שבט תשע"ח, קרית-גת (כתיבה: הרב יצחק קורלנסקי, קרית-גת)

בגמרא (ראש השנה יח ע"א) כתוב: "קשה סילוקן של צדיקים כחורבן בית המקדש", ובמדרש (איכה) כתוב: "קשה סילוקן של צדיקים כשריפת בית אלקינור". יש חורבן ויש שריפה. חורבן – הכל נחרב, אבל האבנים עדיין נמצאות. שריפה – הכל נשרף ולא נשאר שום דבר. יש צדיקים שבפטירתן זה קשה כשריפת בית המקדש, לא נשאר כלום אחריהם וכמו שבית המקדש נשרף ונכלה. ויש צדיקים שפטירתם זה כחורבן בית המקדש, האבנים נמצאות, צריך רק לקומם ולשקם אותם.

צדיק שזיכה את הרבים, צדיק שעשה בשביל הכלל, שהרבה פעלים לתורה, שהחזיק תלמידי חכמים, שלא היה רק מסתגר לעצמו, צדיק לעצמו, זה קשה כמו שריפת בית המקדש, כי מי ימלא את החלל הזה במה שהוא זיכה את הרבים, במה שהוא עשה.

כשבית המקדש היה קיים, כל מי שבא לשם היה שואב יראת שמים. כתוב, גדולה הבאת מעשר שמביאה לידי יראת שמים, 'למען תלמד ליראה את ה' אלקיך כל הימים'. מי שבא לבית המקדש להביא מעשר, להביא קרבן, היה שואב שמה יראת שמים, שואב שמה קדושה. קשה סילוקן של צדיקים כחורבן בית המקדש, כשריפת בית המקדש. בית המקדש היה משפיע, גם הצדיקים משפיעים.

הדברים אמורים בפרט בצדיק המנוח שאנחנו עוסקים עכשיו בכבודו, רבינו נסים זכר צדיק לברכה, שכל מי שהיה מתקרב אליו, כל מי שהיה רואה אותו בתפילות, רואה אותו ביראת שמים שלו, היה מרגיש חיזוק, הוא בעצמו היה מתחזק. רואה אותו איך שהוא מתפלל, רואה אותו איך שהוא מברך, ובאיזו ענוה שהיה מתנהג, זה היה משפיע עליו. בית המקדש משפיע, גם הוא היה מרגיש השפעה, כדוגמת בית המקדש.

הזדמן לי כמה פעמים לראות את המפגשים שהיו בין האבא זצ"ל לבין הגאון המנוח שעוסקים עכשיו בכבודו. באיזו התבטלות, באיזו ענוה, ממש ענוה, ענוה יתירה, איך שהיה מתבטל כלפי מרן, ואיך מרן היה מחבב אותו, איך מרן היה אוהב אותו. כאשר מרן לא הרגיש טוב, הוא שלח אליו שליחים שיתפלל עליו, הוא ביקש "להתפלל עלי, אני לא מרגיש טוב", כי מרן העריך אותו, כי הוא ידע את גודל צדקותו, הוא ידע כמה היראת שמים שבו. והכל ביושר, בלי משחקים כלפי הציבור, בצביעות, הכל היה ביושר אמיתי, צדיק אמיתי.

בילקוט כתוב, שכאשר משה רבינו נפטר, היה יהושע הולך ובוכה, אמר לו הקדוש ברוך הוא: "יהושע, מה לך בוכה?", אמר לו "איך אני לא יבכה?!", משה רבינו הלך מאתנו!", אמר לו: "וכי לך לבדך מת?", גם לי מת!", מיד 'ויקרא ה' צבאות לבכי ולמספד'.

כשצדיק כמו משה רבינו, שזכה וזיכה את הרבים, נפטר, הקב"ה בכבודו ובעצמו קורא לבכי ולמספד. הצדיק הזה שהיה בבחינת הדבר הזה, שזיכה את הרבים, החזיק כולל אברכים, הקים קהילה גדולה מאד כאן בקרית-גת, במשך שנים. לפני שנים הייתי אצלו כאן בקרית גת במוסדות שלו, ונתתי שם שיעור לאברכים, והמנוח ישב לידי, אבדל"ח, באיזו התבטלות, ועוד איזה פער גילאים היה בינינו?!, אבל באיזה כבוד, וכך כל חכם, כל חכם שהיה בא, איך היה מתבטל כלפיו, כלפי חכמים, בענוה מיוחדת, ממש ענוה שלא מוצאים כמותה. והכל מתוך יראת שמים אמיתית.

כתוב בגמרא (יבמות דף ע"ז) ששאל המלך לא נספד כראוי, ולכן נגזרה גזירה והיה רעב בארץ, שלא הספידו אותו כמו שצריך, כדבעי. ולכאורה תמוה, רבותי, יש בנביא פרק שלם (שמואל-ב א): "ויקונן דוד", "על במותיך חלל, איך נפלו גיבורים", דוד המלך הספיד את שאול המלך, ואם כן איך הגמרא ביבמות אומרת ששאל המלך לא הוספד כהלכה, ולכן נגזרה הגזירה שתהיה רעב בארץ?! זה דבר תימה.

אלא, בגמרא (מסכת שבת ק"ה ע"ב) כתוב שכל המתעצל בהספדו של חכם, ראוי לקברו בחייו, כמו שהיה אצל יהושע שעלה להם הר געש. צריך הרבה להספיד חכם, אבל איך להספיד אותו? לא לספר לציבור דברים שלא יוכלו לעמוד בהם, למשל, אם החכם היה דיין באיזה מקום ולספר עליו שהיה דיין, וכי כולם דיינים?! כולם יכולים להגיע למדרגה שלו?! אלא לספר על המנוח דברים שהציבור ילמד ממנו, כמו שאמר שלמה המלך 'והחי יתן אל לבו', זה ההספד.

שאל המלך הוספד, דוד המלך אמר עליו 'איך נפלו גיבורים', 'על במותימו חלל', דיבר על החסדים שהוא עשה. וכי היו כולם גיבורים?! כולם מלכים שיש להם אפשרות לעשות חסדים?! זה 'שלא נספד כהלכה'. צריך להספיד בצורה ש'והחי יתן אל לבו'.

רבותי, כשרואים את הנפטר, צריך להספיד אותו כהלכה, שכל אחד ואחד ילמד מדרכיו, איזה תפילות, כמונה מטבעות, איזו יראת שמים, אלו בכיות שהיה בוכה בתפילות. החזיק תורה כאן במקום הזה, הקים עולה של תורה, עשרות עשרות של אברכים החזיק אותם במשך שנים ומסר את נפשו כדי להחזיק אותם, כדי לקיים אותם. וזה כל אחד יכול ללמוד מדרכיו, את אהבת התורה שהיתה בו, את האהבת חכמים שהיתה בו. את הענוה הגדולה והמיוחדת שהיתה במנוח הזה - לא, נספד כהלכה!

כל אחד ואחד ילמד מדרכיו, יראת שמים טהורה, יראת שמים אמיתית, פחד מהקב"ה, ראו אצלו, כולו היה בוער מיראת שמים, כבוד חכמים שהיה לו באופן מיוחד. כמה צריך בדור שלנו לחזק את הדבר הזה של כבוד חכמים, כמה דבר זה ירד בעוונות הרבים וצריכים לחזק את זה. וזה המנוח, נלמד מדרכיו, איך היה מתבטל כלפי חכמים, איך היה רועד כשהיה מדבר עם מרן זצ"ל, כל כולו היה רועד ובחיל ורעדה היה מדבר עם מרן. ולא לחינם מרן היה מעריך אותו והיה אוהב אותו מאד, הוא ראה ממש אדם אמיתי.

כל אחד ואחד ילמד מדרכיו, יתחזק בלימוד התורה, יתחזק בקביעת עתים לתורה, שלא יעבור על אף אחד מאתנו יום אחד בלי לימוד תורה, רבותי. "בראתי

יצר הרע – בראתי לו תורה תבלין (קידושין ל' ע"ב), לכולם יש יצר הרע, אבל התורה זה התבלין. כותב הגאון מווילנא בספרו מעשה רב, מה זה 'תורה תבלין'? לימוד הלכה למעשה! כשלומדים הלכה למעשה, זה ה'תורה תבלין'. אם ילמד גמרא, ילמד מוסר ולא ילמד הלכה למעשה, עדיין זו לא 'תורה תבלין', כך כותב הגאון מווילנא.

כמה הוא אהב את האברכים שישבו ועסקו לאסוקי שמעתתא אליבא דהילכתא. כשהייתי מגיע לכאן, הוא היה מספר לי כי סיימו לימוד בית יוסף בהלכות האלו ובהלכות האלו. כל כולו היה, כל מעייניו היו לאסוקי שמעתתא אליבא דהילכתא. נלמד מהדבר הזה, נתחזק מכל הדברים האלו כולם, ויהי רצון שהרב הצדיק הזה, המנוח הגדול הזה יעמוד בתפילה על אשתו האלמנה הרבנית שתחיה, על כל בני משפחתו, על בניו, בנותיו, נכדיו ונכדותיו, ועל כל הקהל הקדוש שנמצא כאן, שלא נוסף לדאבה עוד ונזכה לתחיית המתים ובלע המוות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים ונזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו אמן ואמן.

*

שיעורו של הרב שליט"א נכתב ונערך ע"י הרב יצחק קורלנסקי. לתגובות:
8033050@gmail.com